

A Fővárosi Ítéletábrla a Bolevác és Vörös Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző: dr. Bolevác Éva ügyvéd) által képviselt felperes neve Kft. (felperes címe) felperesnek - a Kosik Ügyvédi Iroda (fél címe 2., eljáró ügyvéd dr. Kosik Kristóf) által képviselt alperes neve Szerkesztősége (alperes címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. június 10. napján kelt 70.P.22.470/2016/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 4. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperes által szerkesztett internetes hírportált üzemeltető ... Kft.-t (...), hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy az ítélet kézhezvételétől számított 5 napon belül, legalább 30 napra, de mindaddig, amíg a cikk elérhető, tegye közzé az általa szerkesztett ... online sajtótermékben 2016. április 16-án „Hat közvélemény-kutató cég jutott milliárdokhoz a szocialisták idején” című cikk címe alatt az alábbi közleményt:

„Helyreigazítás:

A 2016. április 16-án megjelent „Hat közvélemény-kutató cég jutott milliárdokhoz a szocialisták idején” című cikkünkben valótlán állítottuk a felperes neve Kft. által készített „...” és „...” című tanulmányok kapcsán egyenként kapott 2,875 millió forint összegű megbízási díj vonatkozásában, hogy „ez a tétel a dátumot, a tárgyalót és a kifizetést is tartalmazva megjelent a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium és a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezetében is, azaz egy tanulmányért minden jel szerint kétszer fizethettek”.

Kötelezte az alperes által szerkesztett sajtóterméket kiadó ... Kft.-t, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 12.700 forint perköltséget és 36.000 forint lerótt illetéket.

Rögzítette, hogy a felperes az alpereshez 2016. május 9-én juttatta el a helyreigazítási kérelmet, majd teljesítés hiányában határidőben nyújtotta be keresetét, melyben annak közlésére kérte kötelezni az alperest helyreigazításként, hogy

„A ...hu internetes kiadványban 2016. április 16. napján megjelent <http://...> linken elérhető „Hat közvélemény-kutató cég jutott milliárdokhoz” címmel megjelent cikkben valótlán állítottuk azt a felperes neve Kft. által készített „...” című és „...” című tanulmány kapcsán egyenként kapott 2,875 millió összegű megbízási díj vonatkozásában, hogy „ez a tétel a dátumot, a tárgyalót és a kifizetést is tartalmazva megjelent a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium és a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezetében is, azaz egy tanulmányért minden jel szerint kétszer fizethettek”.

A cikkünkben leírt valótlan és megalapozatlan állításokkal szemben a valódi tényállítások a következők:

A felperes neve Kft. a két tanulmány kapcsán kizárólag a Miniszterelnöki Hivatallal kötött megbízási szerződéseket, és kizárólag a Miniszterelnöki Hivatal rendelkezése alapján, a Központi Szolgáltatási Főigazgatóság útján kapott megbízási díjat, tehát a fent hivatkozott cikkünkben valótlanul állítottuk azt, hogy egy tanulmányért minden jel szerint kétszer fizethettek a felperes neve Kft.-nek."

Vázolta, hogy az alperes a kereset elutasítását azért kérte, mert állítása csupán arra vonatkozott, hogy a megbízási díj mindkét minisztérium fejezetében szerepel, ezt pedig a felperes nem vitatta. Az általa sérelmezett közlés ezen nem vitatott tényből levont következtetés, mely helyreigazítás tárgya nem lehet.

Idézte a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi. CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdését, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 343. § (1) bekezdését, a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának releváns részeit.

Az alperesi védekezéssel szemben azt állapította meg, hogy a felperes vitatta annak a ténynek is a valóságát, amely szerint a felperes a két tanulmányért kétszer kapott megbízási díjat, azaz, hogy ugyanazon kifizetés mind a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, mind a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium „fejezetében is szerepelne”, lévén, a felperes ezt a mondatrészt is szerepelteti a helyreigazítási kérelmében. Ez a közlés az alperes álláspontja szerint is tényállítás, és ennek bizonyítására az alperes semmit nem tudott felhozni a perben. Ezért az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az állítás valótlan és ezzel kapcsolatban a helyreigazítási igény alapos.

A mondat második része az elsőfokú bíróság álláspontja szerint, ellentétben az alperes által hivatkozottakkal, bár formálisan következtetésként jelenik meg, valójában nem véleménynyilvánításnak minősül. A véleménynyilvánítás és a tényállítás elhatárolása bizonyíthatósági teszttel történhet. Ennek során meg kell vizsgálni, hogy a sérelmezett közlés valósága vagy valótlansága objektíve bizonyítható tény-e. Amennyiben a kijelentés az objektív bizonyíthatóság tesztjén nem megy át, akkor véleménynyilvánításnak minősül abban az esetben is, ha látszólagosan tényállításként hangzik el [BDT.2012.2653., 13/2014. (IV. 18.) AB határozat]. Ezen teszt alapján az állapítható meg, hogy a mondat második fele, mely szerint egy tanulmányért felperesnek „minden jel szerint kétszer fizethettek”, nem véleménynyilvánításnak, hanem tényállításnak minősül. Kétségtelen, hogy a mondat első felét összegzi, egyértelműsíti, azonban álláspontja szerint ez az összegzés nem tekinthető a tényállításból levont következtetésnek, hanem pusztán a tényállítás más fogalmazásmódban történő megismétlésének. Az, hogy egy tanulmányért kétszer fizettek vagy sem, egyértelműen objektíve igazolható állítás, ilyen módon tényállítás. Az irreleváns, hogy az alperes feltételes módban szerepelteti ezt a kijelentést, illetve az „azaz” kötőszóval köti össze a két tagmondatot, mert a bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a közlést a formális megjelenése ellenére az átlagolvasó hogy érti: következtetésként vagy tényállításként. Miután a fentiek alapján ezen mondatrészben írtak objektíve igazolható állítások, ezért a megfogalmazásmód ellenére tényállításnak minősülnek. Minderre tekintettel ebben a körben is helye lehet a sajtó-helyreigazításnak, az alperes pedig ezen állítás valóságát sem bizonyította. A felperes által igényelt valóság közlést nem rendelte el, figyelemmel arra, hogy azt a felperes nem bizonyította.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, mert álláspontja szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan és jogszabálysértő. Változatlan álláspontja volt, hogy a sérelmezett közlés egy

tényállítást tartalmaz. Ugyanakkor a jelen perrel érintett közlés nem állítja, hogy a felperes akár a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal, akár a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériummal szerződést kötött volna. A cikkben mindösszesen annyi szerepel, hogy a felperes részére a „...” című és „...” című tanulmányokért kapott megbízási díj mindkét minisztérium fejezetében szerepelt. Hangsúlyozta, hogy a felperes - az elsőfokú bíróság által levont következtetéssel ellentétben - ezen állítás valóságtartalmát sem a sajtó-helyreigazítási kérelmében, sem keresetében, sem pedig a tárgyaláson nem vitatta.

A felperes által sérelmezett közlemény azon része, miszerint „egy tanulmányért minden jel szerint kétszer fizethettek” alperesi álláspont szerint nem tényállítás, hanem olyan összegzése a rendelkezésre álló információknak, amely az értékelés, vélemény kategóriájába tartozik. A felperes által sérelmezett cikk tartalmazza azokat a körülményeket, amelyekből az újságíró levonta a kétszeres kifizetés megtörténtének lehetőségére vonatkozó következtetést. Hangsúlyozta, hogy feltételes módban fogalmazott („fizethettek”), ezzel is érzékeltetve, hogy mindössze véleményről, a rendelkezésre álló adatokból levont újságírói következtetésről van szó.

Tévesen jutott tehát az elsőfokú bíróság arra következtetésre, hogy a sérelmezett cikk azon része, hogy „egy tanulmányért minden jel szerint kétszer fizethettek” bár formálisan következtetésként jelenik meg, valójában nem véleménynyilvánításnak minősül. Helytelenül jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy irreleváns, miszerint az alperes feltételes módban szerepelteti ezt a kijelentést. Éppen ezért azon helyreigazítás közzététele, amely szerint „valótlanul állítottuk azt, hogy »egy tanulmányért minden jel szerint kétszer fizethettek a felperes neve Kft. nek«” indokolatlan és megalapozatlan, mert a sérelmezett közlés vélemény, nem pedig tényállítás. Felhívta a BDT.2014.3192. számú jogesetet, amelyben rögzítette a bíróság, hogy sugalmazás nem lehet helyreigazítás tárgya.

A felperes ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte. Az elsőfokú eljárásban is előadottakból kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság abból, miszerint helyreigazítási kérelmében szerepeltette a két minisztériumi fejezetben is szereplő kifizetésre vonatkozó közlést is, az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy ezen tény valóságát is vitatta. A PK 12. számú állásfoglalásban rögzítettek szerint pedig a teljes szövegösszefüggést figyelembe véve nem minősül véleménynek a kétszeres kifizetésre vonatkozó feltételes módban megfogalmazott szövegrész sem.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást kellő mélységben felderítette, helyesen határozta meg az alkalmazandó jogszabályok körét, mindezek alapján érdemben helyesen foglalt állást a tekintetben, hogy a felperes keresete megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az első tárgyalásra szóló idézéshez mellékelt végzésében a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján helyesen tett eleget kioktatási kötelezettségének. E szerint a sérelmezett közlés tekintetében az alperest terheli annak bizonyítása, hogy állítása a valóságnak megfelel. Az alperes a felperes helyreigazítási kérelmét és a keresetét is úgy értelmezte, hogy az csak a kérelemben szerepeltetett mondat második felére vonatkozik. A valóság közlésére vonatkozó kérelemben ugyanis azt kérte közölni, hogy a valóság az, hogy csak a Miniszterelnöki Hivaltól kapott megbízási díjat, ezért valótlan az a közlés, hogy „...egy tanulmányért minden jel szerint kétszer fizethettek a felperes neve Kft.-nek.” Bizonyítást azért nem terjesztett elő, mert az álláspontja szerint tényállásnak tartott közlés valóságát (két minisztérium fejezetében szerepel a kifizetés) a felperes nem vitatta. A felperes viszont azt adta elő, hogy a mondat első felében írt valótlan tényállásból levont következtetés a mondat második része, ezért szükséges azt helyreigazítani. Arra vonatkozóan, hogy a mondat első felében szereplő tényállítás mennyiben valós az alperes előadást

nem tett, nem tudta azt meghatározni, hogy „...itt minek a fejezetéről van szó”. Határidőt további bizonyítékai előterjesztésére nem kért.

Ezt követően fellebbezésében is az elsőfokú védekezését tartotta fenn anélkül, hogy a mondat első felében, általa sem vitatott tényállítás valóságát alátámasztó hivatkozást tett, vagy bizonyítékot csatolt volna.

A Pp. 345. § (2) bekezdése szerint sajtóhelyreigazítási perben bizonyítás felvételének csak olyan bizonyítékokra vonatkozóan van helye, amelyek a tárgyaláson rendelkezésre állnak, és amelyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a közlemény kifogásolt tényállításainak valóságát nyomban igazolják, vagy a keresetben előadottakat nyomban megcáfolják. Bizonyítás felvételének helye lehet a felperes által nyomban felajánlott bizonyítékokra is. A tárgyalást - legfeljebb nyolc napra - csak akkor lehet elhalasztani, ha ezt a felperes kéri, vagy a már feltárt bizonyítékok a bizonyítás eredményességét valószínűsítik. Ez a rendelkezés nem zárja ki alperesi indítványra sem a tárgyalás elhalasztását, ehhez azonban az szükséges, hogy az igényelt további bizonyítás eredményességét az alperes legalább valószínűsítse. A perbeli esetben az alperes azt követően sem tett bizonyítási indítványt, hogy a felperes egyértelművé tette nyilatkozata tartalmát, azt, hogy vitatja azon tényállítás valóságát, miszerint a részére történt kifizetés két minisztériumi fejezetben szerepel.

Mindezekre tekintettel helyesen kötelezte az elsőfokú bíróság az alperest a helyreigazítás közzétételére, mert az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, állítása valóságát nem tudta bizonyítani. A felperes ugyanis helyreigazítási és ehhez igazodó kereseti kérelmében is valótlan állításként azt jelölte meg, hogy „... a felperes neve Kft. által készített „...” című és „...” című tanulmány kapcsán egyenként kapott 2,875 millió összegű megbízási díj vonatkozásában, hogy „ez a tétel a dátumot, a tárgyalót és a kifizetést is tartalmazva megjelent a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium és a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium fejezetében is, azaz egy tanulmányért minden jel szerint kétszer fizethettek”. Az hogy a valós tények körét ennél szűkebben határozta meg nem jelenthette azt, hogy a mondat első felében idézettek valóságtartalmát ne vitatná. Ugyancsak helytállóan ítélte meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a tényállítás és vélemény elhatárolásánál perdöntő szempont nem a megfogalmazás módja, hanem a közlésnek a szöveggörnyezet alapján általánosan tulajdonítható jelentéstartalom.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az érdemben helyes elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 239. §-nak utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a felperesnek járó, az ügyvédi munkadíjból álló perköltség megfizetésére, melynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

Budapest, 2016. november 02.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.

bíró